

IV. СПАРТА, АТИНА И БОРБА СЪ ПЕРСИТИ.

594 — 490 — 480.

Спарта и Ликургъ. Спартанска уредба. Аристократическо правление, животъ и проста отхрана. Атина. Правление на Евпатриди ти. Солонъ и неговъ законъ. Демократическа уредба на Атинъни ти. Пизистратъ. Мъчителе. Заселишта. Питагоръ. Начало на гърко-персидски войни. Милтиадъ на Маратонъ. Аристидъ и Темистоклъ. Навлизаніе Ксерксово и Леонидъ на Термопили. Саламинъ и промѣна на първенство то.

Отъ многото гръцки народоправления първо мѣсто захваштали Спарта (или Лакедемония) и Атина.

Спарта и Ликургъ. Спарта билъ главниѣ градъ на Лаконія. Той се намиралъ на поли ти на планина Тайгетъ (която се свършва съ носъ Матапанъ, въ старо врѣме Тенарумъ), на брѣгътъ на рѣка Еврота, и билъ на купове къштици, распрѣснати на нѣколко бърда; най-хубави сгради били цркъви ти, мѣста та на правителствени ти заседания и хубавиѣ театръ, който билъ направенъ отъ бѣлъ мраморъ. Край градътъ имало една особна стѣга, която била обиколена съ окопъ пѣленъ съ вода; въ нея се отивало прѣзъ двѣ мостчета, наикчени съ статуи на Херкулеса и Ликурга. Тая стѣга служила за войнишко упражненіе на момци ти, които се дѣлили на двѣ страни: една та страна бранила стѣга та отъ друга та, оште и двѣ тѣ страни гледали да тласнатъ една друга въ вода та. Тоя градъ противъ обикновение то не билъ ограденъ съ стѣни: юначество то на граждани ти му служило за отбрана.

Дорѣне ти завоювали Лаконія подъ войводство то на двама брата, и отъ тогава въ Спарта имало всякога по два царя. Тии рѣдко се намирали помежду си сговорни;